

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМІРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.1/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 17

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11
Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Юридична психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри психології та соціального забезпечення
28 серпня 2023 р., протокол № 7

В.о. завідувача кафедри
Марина ОКСІЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної програми
Андрій ПАВЛІЧЕНКО

Розробник: кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та соціального забезпечення ПАВЛІЧЕНКО Андрій

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 17

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	-
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		7-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3	Освітній рівень: «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні, семінарські	
		32 год.	-
		Самостійна робота	
86 год.	-		
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 43 % аудиторних занять, 57% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 17

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична психологія» є формування у студентів професійної самосвідомості щодо використання психологічних знань у системі правовідносин; наданні таких знань з психології в юридичній сфері, які можуть реально використовуватися ними при вирішенні професійних завдань; забезпечити формування в майбутніх фахівців психологічної та психолого-педагогічної культури, необхідної для вирішення професійних завдань.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Юридична психологія» є засвоєння студентами психотехнологій, які використовуються в юридичній психології, та вміння їх використовувати на практиці.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей** за спеціальністю 053 «Психологія»:

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 053 «Психологія»:

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи юридичної психології

Тема 1. Предмет та завдання юридичної психології

Система юридичної психології. Зв'язок юридичної психології з іншими науками. Історія розвитку юридичної психології. Становлення юридичної психології як

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 17

самостійної науки. Сучасний стан юридичної психології як науки. Перспективи розвитку юридичної психології. Система методів юридичної психології. Загальна характеристика методології юридичної психології. Конкретні методи психолого-юридичних досліджень. Соціально-психологічні методи виправлення правопорушника.

Напрями юридичної психології (кримінальна психологія, психологія процесуальної і непроцесуальної діяльності, пенітенціарна психологія, правова психологія, судова психологія, судово-психологічна експертиза.

Тема 2. Юридична психологія і правова культура особистості та суспільства

Юридична психологія і правова культура особистості та суспільства. Правова свідомість. Правова культура суспільства. Структура та зміст правової культури суспільства. Правосвідомість особистості. Функції правосвідомості. Правокультурна особистість.

Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності

Психологічна структура юридичної діяльності. Психологія особистості і діяльності. Особистісний підхід в психології. Психологічні особливості юридичної діяльності. Емоційно-вольові процеси і стани. Пам'ять. Поведінка людини в конфліктних ситуаціях. Особистість і структура її психічних властивостей. Темперамент. Поняття і структура характеру. Соціально-психологічні аспекти юридичної діяльності. Поняття і структура діяльності.

Тема 4. Правова психологія

Психологічні аспекти правової соціалізації особистості. Психологічна характеристика правосвідомості. Психологічні умови дієвості правових норм. Методологічні принципи вивчення психіки учасників судочинства. Психологічні методи наукового пізнання, що застосовуються в кримінальному та цивільному процесі.

Тема 5. Психологія злочину та злочинної поведінки

Психологічна структура злочину. Мотивація здійснення злочинів. Психологічні механізми вчинення умисного злочину. Психологічні особливості окремих видів злочинів. Психологічні наслідки злочину. Психологічні стани особистості у процесі вчинення злочину. Психологія злочинної поведінки та механізми її формування. Нормативна регуляція поведінки та її вплив на поведінку особистості. Соціальні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 17

норми. Нормативні системи та їх основні види: право, мораль, звичаї та традиції. Соціальна та асоціальна поведінка. Психологічні аспекти правової поведінки. Психологічна характеристика девіантної та делінквентної поведінки особистості. Основні групи чинників, що впливають на протиправну поведінку. Психологічні причини злочинної поведінки.

Тема 6. Кримінальна психологія

Поняття особистості злочинця та основні детермінанти її формування.

Психологія особистості злочинця. Класифікація злочинних типів. Психологія окремих категорій злочинців. Соціально-демографічна характеристика особистості злочинця. Психологія організованої злочинності. Психологія особистості терориста.

Тема 7. Особистість в юридичній психології

Загальний психологічний аналіз особистості в юридичній практиці. Особистість юриста та соціально - психологічні аспекти його діяльності. Поняття особистості в психології, особистість та юридична діяльність. Психіка та свідомість. Психологічна структура особистості, закономірності її формування. Пізнавальні психічні процеси особистості (відчуття, сприймання, мислення, уява, пам'ять, увага). Емоційно-вольові психічні процеси особистості (почуття, воля). Психічні властивості особистості (темперамент, здібності, характер). Психічні стани особистості: особливості, види, основні характеристики. Сутність спілкування. Психологічна характеристика професійної юридичної діяльності. Професіограма юридичної професії. Структура професіограми. Психологічна культура юриста, моральні принципи їх діяльності.

Тема 8. Судова психологія

Загальна характеристика судової діяльності. Пізнавальна діяльність судді. Структура конструктивної діяльності судді. Комунікативна діяльність судді. Психологічні засоби ефективного впливу на підсудного. Виховна діяльність суду. Психологічні особливості судового допиту (обвинуваченого, потерпілого, свідка). Психологія судової суперечки. Психологічні особливості винесення вироку та мета покарання.

Тема 9. Психологія слідчої діяльності

Психологія учасників розслідування злочинів. Психологічні особливості особи слідчого. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 17

Психологія потерпілого та свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій. Психологія огляду місця події. Психологічні основи допиту учасників процесу слідства.

Тема 10. Психологічні особливості особистості потерпілого.

Психологічна характеристика потерпілого, аспекти вивчення його особистості. Психологічні аспекти впливу злочину на особистість потерпілого на формування його показань. Методика вивчення особистості потерпілого. Показання потерпілого як джерело доказів. Факти потерпілого як джерело доказів. Фактори необ'єктивних показань потерпілих, їх причини.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти юридичної психології

Тема 11. Психологія прокурорської та адвокатської діяльності

Психологія прокурорської діяльності. Психологічні аспекти відносин адвоката і прокурора в суді. Професійна етика та деонтологія в діяльності прокурора й адвоката. Психологічна характеристика адвокатської діяльності. Загальна характеристика психології діяльності адвоката. Зміст пізнавальної, конструктивної, комунікативної, організаторської і виховної діяльності адвоката. Характеристика спілкування між адвокатом, прокурором та іншими учасниками судового провадження. Психологічні правила спілкування адвоката. Судова етика діяльності адвоката. Моральна культура юриста.

Тема 12. Пенітенціарна психологія

Сутність пенітенціарної психології. Основні напрямки дослідження у галузі пенітенціарної психології. Метод спостереження, метод бесіди, метод незалежних характеристик, метод анкетування, метод аналізу результатів діяльності стосовно цілей пенітенціарної психології. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань: метод переконання, метод навіювання, метод передання інформації, метод регулювання психічних спілкувань, метод примушування.

Колективи засуджених та їх психологічна характеристика. Групи з позитивною спрямованістю, групи з невизначеною спрямованістю, групи з негативною спрямованістю. Мікроколективи (неформальні мікрогрупи). Вплив соціалізації на особу. Психологія тюремного побуту. Стигматизація. Психологічні основи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 17

ресоціалізації засуджених.

Тема 13. Індивідуально-психологічні характеристики особистості, їх психолого-правова оцінка

Поняття темпераменту. Його вплив на поведінку суб'єктів правозастосовчої діяльності. Класифікація типів темпераменту. Поняття характеру. Фактори формування характеру. Поняття акцентуації характеру. Типи акцентуацій. Воля в структурі характеру особистості; психолого-правова оцінка воле виявлення учасників судочинства. Спрямованість, мотиваційна сфера в структурі особистості суб'єктів кримінального та цивільного процесу.

Тема 14. Вищі форми психічного відображення в структурі особистості суб'єктів юридичної сфери

Свідомість, розуміння, їх психолого-правова оцінка у кримінальному та цивільному праві. Мислення, інтелект; їх значення при оцінці свідомості учасників судочинства. Уява, її роль у мисленні, свідомості особистості. Пам'ять, її закономірності у судочинстві.

Тема 15. Перцептивні форми психічного відображення; облік їх закономірностей при оцінці доказів у судочинстві

Відчуття як елементарна форма психічного відображення. Закономірності і властивості сприймань; їх значення при оцінці доказів. Увага і її роль у пізнавальній діяльності юриста.

Тема 16. Психолого-правова характеристика та оцінка психічних станів і процесів особистості

Емоції, почуття як специфічна форма психічного відображення. Загальне уявлення про емоції, почуття, психічних станах. Стани психічної напруженості, їх роль і значення в кримінальному та цивільному процесі. Стрес, фрустрація, посттравматичні стресові стани; їх психолого-правова оцінка. Афект, його кримінально-правове значення. Психічні і моральні страждання.

Тема 17. Спілкування у професійній діяльності юриста

Загальні соціально-психологічні закономірності спілкування у професійній діяльності юриста. Засоби невербальної комунікації. Найбільш поширені ситуації професійного спілкування юриста.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 17

Тема 18. Судово-психологічна експертиза

Загальна характеристика судово-психологічної експертизи. Підстави призначення судово-психологічної експертизи. Обставини призначення судово-психологічної експертизи. Межі компетенції судово-психологічної експертизи. Класифікація та види судово-психологічної експертизи. Організаційно-правові засади проведення судово-психологічної експертизи. Висновок судово-психологічної експертизи. Правові аспекти та практика призначення судово-психологічної експертизи. Відмінність судово-психологічної експертизи від судово-психіатричної експертизи.

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ				
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи юридичної психології				
Тема 1. Предмет та завдання юридичної психології.	8	1	2	5
Тема 2. Юридична психологія і правова культура особистості та суспільства	8	1	2	5
Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності.	10	1	2	7
Тема 4. Правова психологія.	10	1	2	7
Тема 5. Психологія злочину та злочинної поведінки.	10	1	2	7
Тема 6. Кримінальна психологія.	8	2	2	4
Тема 7. Особистість у юридичній психології.	7	2	1	4
Тема 8. Судова психологія.	7	2	1	4
Тема 9. Психологія слідчої діяльності	8	2	2	4
Тема 10. Психологічні особливості особистості потерпілого.	8	1	2	5
Разом за змістовий модуль 1	84	14	18	52
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти юридичної психології				
Тема 11. Психологія прокурорської та адвокатської діяльності.	8	2	2	4
Тема 12: Пенітенціарна психологія.	10	2	2	6
Тема 13. Індивідуально-психологічні характеристики особистості, їх психолого-правова оцінка.	5	2	1	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1			Арк 9 / 17
Тема 14 . Вищі форми психічного відображення в структурі особистості суб'єктів юридичної сфери.	5	2	-	2
Тема 15. Перцептивні форми психічного відображення; облік їх закономірностей при оцінці доказів у судочинстві.	9	2	1	6
Тема 16. Психолого-правова характеристика та оцінка психічних станів і процесів особистості.	9	2	1	6
Тема 17. Спілкування у професійній діяльності юриста .	6	2	2	2
Тема 18. Судово-психологічна експертиза. Психологія судової діяльності.	8	2	2	4
Разом за змістовий модуль 2	66	18	14	34
ВСЬОГО	150	32	32	86

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Предмет, об'єкт, завдання і система юридичної психології.	2
2	Тема 2. Юридична психологія і правова культура особистості та суспільства	2
3	Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності.	2
4	Тема 4. Правова психологія. Методологічні основи юридичної психології..	2
5	Тема 5. Психологія злочинної поведінки	2
6	Тема 6. Кримінальна психологія.	2
7	Тема 7. Проблема особистості у психології. Психологічний зміст поняття особистості в праві.	1
8	Тема 8. Психологія судової діяльності.	1
9	Тема 9. Психологія слідчої діяльності	2
10	Тема 10. Психологічні особливості особистості потерпілого.	2
11	Тема 11. Психологія діяльності прокурора й адвоката.	2
12	Тема 12: Пенітенціарна психологія.	2
13	Тема 13. Індивідуально-психологічні характеристики особистості, їх психолого-правова оцінка.	1
14	Тема 14 . Вищі форми психічного відображення в структурі особистості суб'єктів кримінального та цивільного процесу.	1
15	Тема 15. Перцептивні форми психічного відображення; облік їх закономірностей при оцінці доказів у судочинстві.	1
16	Тема 16. Психолого-правова характеристика та оцінка психічних станів і процесів особистості.	1
17	Тема 17. Спілкування у професійній діяльності юриста	2
18	Тема 18. Підстави призначення та особливості проведення судово-психологічної експертизи.	2
19	Тема 19. Судово-психологічна експертиза. Психологія судової діяльності.	2
РАЗОМ		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 17

5.Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Предмет, об'єкт, завдання і система юридичної психології.

- 1.Загальнопсихологічні основи юридичної психології.
- 2.Зв'язок юридичної психології з галузями права.
- 3.Система юридичної психології.
- 4.Юридична психологія в системі наукових знань.

Тема 2. Юридична психологія і правова культура особистості та суспільства

- 1.Правова культура та правова свідомість особистості.
- 2.Історичний розвиток правової культури суспільства.
- 3.Структура правової культури суспільства.
4. Формування правосвідомості в процесі виховання.

Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності.

1. Психологічна структура юридичної діяльності.
2. Психологічна характеристика діяльності юриста (на вибір студента: юрисконсульта, слідчого, адвоката, працівника національної поліції та ін).
3. Застосування методик психологічного захисту в ситуаціях юридичної діяльності.

Тема 4. Правова психологія. Методологічні основи юридичної психології.

1. Основні етапи становлення та розвитку юридичної психології.
2. Розвиток та сучасний стан вітчизняної юридичної психології.
3. Розвиток юридичної психології: здобутки та перспективи.
4. Правова соціалізація та правослухняна поведінка особистості.

Тема 5. Кримінальна психологія.

1. Психологічна характеристика злочинців-психопатів. Психологічний вплив злочину на свідків.
2. Психологічні особливості проведення обшуку.
3. Психологія слідчих дій.

Тема 6. Психологія злочинної поведінки.

1. Психологічні наслідки злочину (віктимологічний аспект).
2. Психологічна характеристика злочинів у сфері економіки.
3. Вплив злочинності на морально-психологічний стан суспільства.
4. Психологічні умови соціальної реадaptaції звільненого.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 17

Тема 7. Проблема особистості у психології. Психологічний зміст поняття особистості в праві.

1. Соціально-психологічні основи юридичної психології.
2. Психологія особистості засудженого.
3. Психологія неповнолітніх злочинців.
4. Конфлікт як психологічне явище у процесуальній діяльності юриста та шляхи його подолання.

Тема 8. Психологія судової діяльності.

1. Особливості професійного поведіння з потерпілими у судочинстві.
2. Психологічна характеристика суду присяжних.
3. Психологічна характеристика учасників судового процесу.
4. Психологічні механізми прийняття судового рішення.

Тема 9. Психологія слідчої діяльності.

1. Психологія очної ставки.
2. Психологія пред'явлення для впізнання.
3. Психологія відтворення обстановки та обставин подій.
4. Психологія обшуку.
5. Психологічні основи доказування. Процес формування показань.

Тема 10. Психологічні особливості особистості потерпілого.

1. Методика вивчення особистості потерпілого.
2. Показання потерпілого як джерело доказів.
3. Факти потерпілого як джерело доказів.
4. Фактори необ'єктивних показань потерпілих, їх причини.

Тема 11. Психологія діяльності прокурора й адвоката.

1. Психологічні особливості слідчого експерименту.
2. Психологічні особливості судової діяльності.
3. Психологічні аспекти професійної деформації юриста (на вибір студента: слідчого, адвоката, судді, прокурора, працівника поліції та ін).

Тема 12. Пенітерціарна психологія.

1. Предмет, об'єкт та основні завдання пенітенціарної психології.
2. Психологічна характеристика особистості засуджених та їх адаптаційних можливостей
3. Психологічні особливості групової злочинності.
4. Психологія організованої злочинності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 17

Тема 13. Індивідуально-психологічні особливості особистості, їх психолого-правова оцінка.

1. Вивчення психологічних особливостей особи, що допитується.
2. Роль несвідомої мотивації у вчиненні тяжких насильницьких злочинів.
3. Психологічні особливості проведення слідчих дій з неповнолітніми.
4. Діти вулиці: психологічні риси та протиправні прояви.

Тема 14. Вищі форми психічного відображення в структурі особистості суб'єктів кримінального, цивільного процесу.

1. Самопізнання та самовиховання як основа формування професіоналізму юриста.
2. Психологія злочинця.
3. Підготовка та проведення очної ставки. Психологічні чинники її ефективності.
4. Психологія злочинного діяння.

Тема 15. Перцептивні форми психічного відображення; облік їх закономірностей при оцінці доказів у судочинстві.

1. Психологічні особливості діяльності господарського суду.
2. Прийоми психологічного впливу на допитуваного та межі його правомірного застосування.
3. Місце події злочину як джерело інформації про особу злочинця.
4. Психологічні прийоми викриття лжесвідчень.

Тема 16. Психолого-правова характеристика та оцінка психічних станів і процесів особистості.

1. Психічні стани особистості як передумова вчинення злочину.
2. Судово-психологічна експертиза у кримінальних справах.
3. Каяття злочинця як психічний акт самооцінки і самоосуду індивідом своєї поведінки.
4. Психологія агресивно-насильницької поведінки.

Тема 17. Спілкування у професійній діяльності юриста.

1. Поняття професійного спілкування.
2. Психологія спілкування в діяльності правоохоронних органів.
3. Види та засоби спілкування

Тема 18. Підстави призначення та особливості проведення судово-психологічної експертизи.

1. Підстави призначення судово-психологічної експертизи.
2. Класифікація та види судово-психологічної експертизи.
3. Висновок судово-психологічної експертизи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 17

4. Правові аспекти та практика призначення судово-психологічної експертизи. Відмінність судово-психологічної експертизи від судово-психіатричної експертизи.

Тема 19. Судово-психологічна експертиза. Психологія судової діяльності.

1. Поняття і компетенція судово-психологічної експертизи. Методи судово-психологічної експертизи.

2. Призначення судово-психологічної експертизи та організація її провадження. Психологія судової діяльності.

3. Психологічні особливості судового процесу. Психологія прийняття рішення судом. Психологія особи підсудного.

4. Психологія судових дій. Психологічні основи судового допиту.

5. Перехресний допит. Психологічні основи очної ставки у суді

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни «Юридична психологія» включає:

- анування вивченої додаткової літератури;
- написання рефератів та їх захист на практичних заняттях;
- написання есе за визначеною тематикою;
- складання термінологічного мінімуму тощо.

8. Методи навчання

В процесі викладання даного предмету використовуються:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи, практичні і дослідні роботи);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента);

в) методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка).

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 17

завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням есе за визначеною темою.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання заліку.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1					
T1	T2	T3	T4	T5	100
5	6	5	5	6	
T6	T7	T8	T9	T10	
6	5	6	5	5	
Змістовий модуль 2					
T11	T12	T13	T14	T15	
7	5	6	5	6	
T16		T17		T18	
6		5		6	

Підсумковий контроль

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

- у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються у відомість;
- у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то у відомість за національною шкалою виставляється оцінка «незадовільно» («F» та «FX» відповідно до шкали ECTS);
- у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає екзамен зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються у відомість.

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Екзамен	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1		Арк 15 / 17
Е			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна

1. Кацавець Р. Кримінальна психологія. Навч. посібник. Друге видання, доповнене. Київ: Алерта, 2022. – 152 с.
2. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.] ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.
3. Кулакевич Т.В. Практикум з психології Курс лекцій. / Т.В. Кулакевич. – К.: КиМУ, 2019. -247 с.
4. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. – Одеса : Екологія, 2019. – 456 с.
5. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / Г. В. Мухіна ; за заг. ред. В. М. Бесчастного.– Київ: ВД «Дакор», 2019. – 236 с.

Допоміжна література:

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
2. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: підручник. К.: МАУП, 2020. 256 с.
3. Магдисюк Л. І. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації / Людмила Іванівна Магдисюк, Раїса Петрівна Федоренко. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 320 с.
4. Методологія і психологія гуманітарного пізнання: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с.
5. Michels, Moritz; Ralf, Schulze (2021). "Emotional intelligence and the dark triad: A meta-analysis". Personality and Individual Differences. 180 p.
6. Ostrohliad O. Ilyn L., Tsymbalista L. History of the death penalty in Ukraine: causes, stages and influence on public awareness // Philosophy, Economics and Law Review.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 17

2021. Volume 1, no. 2. С. 198-207.

Нормативно-правові акти

Указ Президента України

Указ Президента України від 09.12.2015 року №691/2015 "Про перелік посад, які можуть бути заміщені поліцейськими в державних органах, установах та організаціях"

Верховної Ради України

1. Конституція України
2. Закон України "Про освіту" від 23.05.1991 № 1060-XII
3. Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 № 1556-VII
4. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 26.11.2015 № 848-VIII
5. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 № 580-VIII
6. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про Національну поліцію" від 23.12.2015 № 901-VIII

Кабінету Міністрів України

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 №962 "Про утворення військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів та внесення змін у додаток до Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу"
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878 "Про затвердження Положення Міністерство внутрішніх справ України"
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 №877 "Про затвердження Положення про Національну поліцію"

Міністерства внутрішніх справ України

1. Методичні рекомендації з проведення практичних занять у формі поліцейського квесту в ЗВО, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ України і Національної поліції України
2. Наказ МВС України від 15.04.2016 № 315 «Про затвердження Порядку добору, направлення та зарахування кандидатів на навчання до вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ, поліцейських та військовослужбовців Національної гвардії України»
3. Наказ МВС України від 24.12.2015 №1625 «Про затвердження Положення про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції»
4. Наказ МВС України від 02.12.2013 № 1177 «Про затвердження Інструкції про організацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у вищих навчальних закладах та науково-дослідних установах Міністерства внутрішніх справ України»
5. Наказ МВС України від 14.11.2013 № 1095 «Про порядок замовлення та виготовлення документів про освіту державного зразка для навчальних закладів системи МВС України, обліку і видачі їх карток»
6. Наказ МВС України від 27.06.2013 № 621 «Про затвердження Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України (із змінами)»

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 17

7. Наказ МВС України від 07.09.2009 № 381 «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення курсантів (слухачів) вищих навчальних закладів МВС»

8. Наказ МВС України від 14.02.2008 № 62 «Про затвердження Положення про вищі навчальні заклади МВС України»

9. Наказ МВС від 14.05.2007 № 150 «Про затвердження Типового договору про підготовку фахівця у вищому навчальному закладі Міністерства внутрішніх справ України (із змінами)»

Науково-практичні журнали:

«Психологічний часопис» Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, «Юридична психологія» Національної академії внутрішніх справ МВС України, «Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності» Донецького юридичного інституту у МВС України, «Прикарпатський юридичний вісник» Національний університет «Одеська юридична академія», Науково-практичний збірник «Криміналістичний вісник» Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, Національної академії внутрішніх справ, Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ..

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Офіційні веб-сайти Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної академії внутрішніх справ, в тому числі Інтернет-сайти вищих навчальних закладів, котрі готують фахівців з права.